

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1939 kl. 3 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen
framlagda förslag till stat för luftfartsfonden.*

(4:e avd.)

Uti propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t i avseende å luftfartsfonden (statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 4 januari 1939, intaget i särskild bilaga under driftbudgeten) föreslagit riksdagen *dels* godkänna av departementschefen framlagt förslag till stat för luftfartsfonden för budgetåret 1939/40; *dels ock* för Luftfartsfonden å driftbudgeten för budgetåret 1939/40 upptaga ett underskott av 1,324,500 kronor.

Staten för luftfartsfonden skulle för budgetåret 1939/40 enligt departementschefens förslag erhålla följande utseende:

Förslag			
till stat för luftfartsfonden för budgetåret 1939/40.			
(Inom parentes anges motsvarande belopp för 1938/39.)			
<i>Inkomster.</i>	Kronor.	<i>Utgifter.</i>	Kronor
1. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och områden..... (2,900)	2,900	1. Underhåll och drift av luftfartsleder, <i>förslagsvis</i> (180,000)	245,500
2. Diverse inkomster .. (100)	1,000	2. Förvaltningen av Bulltofta flygplats, <i>förslagsvis</i> .. (—)	88,000
3. Inkomster av Bulltofta flygplats..... (—)	96,000	3. Hyres- och arrendeavgifter m. m. för förhyrda lokaler och områden, <i>förslagsvis</i> (7,500)	7,500
4. Utdelning å aktier i aktiebolaget Aerotransport (101,000)	114,100	4. Ersättning till telegrafverket för radiotjänst åt luftfarten..... (267,000)	335,000
Underskott att avföras å riksstatens driftbudget (1,288,000)	1,324,500	5. Understöd av regelbunden luftfart..... (937,500)	862,500
Summa kronor (1,392,000)	1,538,500	Summa kronor (1,392,000)	1,538,500

Beträffande utgifterna märkes först en höjning av kostnaderna för *underhåll och drift* av luftfartslederna från 180,000 med 65,500 till 245,500 kronor. Denna höjning beror i huvudsak på en föreslagen ökning av personalorganisationen med flygledare. Den lokala flygledning, som, i de fall då

sådan för närvarande förekommer vid flygplatserna, omhänderhaves av vederbörande flygplatsförvaltning, skulle sålunda övertagas av staten. I samband därmed skulle åt densamma givas vidgade uppgifter. Sålunda skulle flygledningen utsträckas att omfatta icke endast själva flygplatsen och dess kontrollzon, d. v. s. ett område omkring flygplatsen med ungefär 30 kilometers radie, utan även flyglinjerna mellan de olika flygplatserna (distrikts-flygledning). En dylik längre gående flygledning förekommer visserligen i någon utsträckning redan nu, men har icke kunnat mer än delvis genomföras på grund av personalens otillräcklighet, bristande utbildning och oenhetliga sammansättning ävensom till följd av svårigheten att med nuvarande organisationsform ställa personalen under enhetlig ledning. Behovet av en utökad flygledning beror i huvudsak på två faktorer, nämligen dels den alltmör omfattande flygverksamheten över huvud, vilken särskilt framträder i fråga om flygvapnets övningar, dels ock utvecklingen av de olika flygtekniska hjälpmedlen, vilken medför, att flygning utan marksikt antingen i eller ovan molnen i allt större utsträckning numera kan äga rum. Enligt departementschefens förslag skulle å nedanstående platser finnas anställda följande antal flygledare (inom parentes anges väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag):

	Antal
Bromma (Stockholm)	4 (5)
Bulltofta (Malmö)	4 (5)
Torslanda (Göteborg)	1 (2)
Norrköping	1 (2)
Förste flygledare hos styrelsen	— (1)
	10 (15)

Beträffande flygledarnas avlöning m. m. anför departementschefen följande.

I fråga om anställnings- och avlöningsförhållandena för personalen vid flygledningen anser jag i likhet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att i avvaktan på närmare erfarenhet rörande den föreslagna anordningen personalen bör anställas genom avtal med styrelsen och avlönas med arvoden. Med utgångspunkt i stort sett från nu gällande avlöningsförmåner till befintliga flygledare torde för flygledarna vid Bromma avses ett sammanlagt belopp av högst 25,000 kronor och för flygledarna vid Bulltofta tillhoppa högst 23,000 kronor. Såsom arvode åt flygledarna vid Torslanda och Norrköping torde kunna beräknas erforderligt för vardera av dem ett belopp av 5,000 kronor. Totala kostnaden för flygledarorganisationen skulle i enlighet härmed kunna beräknas till $(25,000 + 23,000 + 5,000 + 5,000)$ 58,000 kronor. Därest väg- och vattenbyggnadsstyrelsen skulle finna anledning att inom angivna kostnadsram av 58,000 kronor fördela beloppet efter grunder, som icke helt ansluta sig till de här angivna, synes hinder däremot icke böra möta. Jag förutsätter emellertid att, därest besparing å utgiftsposten skulle uppkomma till följd av att en flygledarbefattning skulle under budgetåret eller del därav vara obesatt, dylik besparing utan Kungl. Maj:ts medgivande icke må användas till förhöjning av de för de övriga befattningarna beräknade avlöningsförmånerna eller till annat ändamål inom flygledningens område. Vidare förutsätter jag, att dyrtidstillägg eller rörligt tillägg icke skall utgå å de föreslagna arvodena. Beträffande semestrar och andra dylika för-

måner torde på sätt lönenämnden anfört för befattningshavarna böra tillämpas ungefärligen samma grunder som i fråga om extra ordinarie tjänstemän i närmast motsvarande löneställning.

Utgiftsposten *förvaltningen av Bulltofta flygplats*, 88,000 kronor, är nytillkommen och motiverad av att nämnda förvaltning från och med ingången av nästa budgetår skall — enligt beslut av 1938 års riksdag — övertagas av staten. Mot utgiftsposten svarar emellertid en nytillkommen inkomstpost å 96,000 kronor.

Den föreslagna höjningen av posten *ersättning till telegrafverket* beror dels på den ökade såväl civila som militära trafiken dels beträffande markradiostationerna på ett nytillkommet belopp av 30,000 kronor för avsättning till telegrafverkets förnyelsefond.

Enligt kontraktet med aktiebolaget Aerotransport skall statens årliga *understöd till regelbunden luftfart* efterhand sänkas, vilket medför att denna utgiftspost kan för 1939/40 nedsättas från 937,500 till 862,500 kronor.

Utskottet tillstyrker förslaget om personalstatens utökning för skapande av en flygledarorganisation i den mera begränsade omfattning, som av departementschefen förutsatts. Vad nästa budgetår beträffar torde i avvaktan på ytterligare erfarenhet den för detta ändamål avsedda avlöningsposten å 58,000 kronor kunna få betraktas såsom förslagsvis beräknad, varvid dock förutsattes att personalorganisationen hålles inom den av departementschefen angivna kostnadsramen.

Utskottet.

Även i övriga delar anser sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Nettoutgifterna för luftfartsfonden av den beskaffenhet att de böra bestridas å 1939/40 års driftbudget skulle — såsom framgår av statförslaget (intaget här ovan) — vid bifall till förslaget uppgå till 1,324,500 kronor mot 1,288,000 kronor för innevarande budgetår.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

- a) godkänna i bilaga till statsverkspropositionen framlagt förslag till stat för luftfartsfonden för budgetåret 1939/40;
- b) för *Luftfartsfonden* å driftbudgeten för budgetåret 1939/40 upptaga ett underskott av 1,324,500 kronor.

Stockholm den 17 februari 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.